

LATVIJAS EKSPORTA UZŅĒMUMU PIEEJA DARBINIEKU ATTĪSTĪBAI

ERDA

STRATEGIC HR & COMMUNICATIONS

SSE RIGA

Pētījuma metodes

---

1 PRASMJU ATTĪSTĪBAS APTAUJA

- **Pētījuma metode:** Anonīma tiešsaistes aptauja
- **Aptaujas norises laiks:** 25. augusts – 14. septembris, 2020. gads
- **Respondenti:** 50 Latvijas eksporta uzņēmumi

2 PRASMIJU ATTĪSTĪBAS DISKUSIJA

- **Pētījuma metode:** Tiešsaistes fokusa grupa
- **Diskusijas norises laiks:** 2020. gada 15. oktobris
- **Dalībnieki:** Pārstāvji no 9 Latvijas eksporta uzņēmumiem: Accenture, Peruza, Solvay, Containerships, Cognizant, Kronus, Allnex, ATEA, Circle K Business Centre

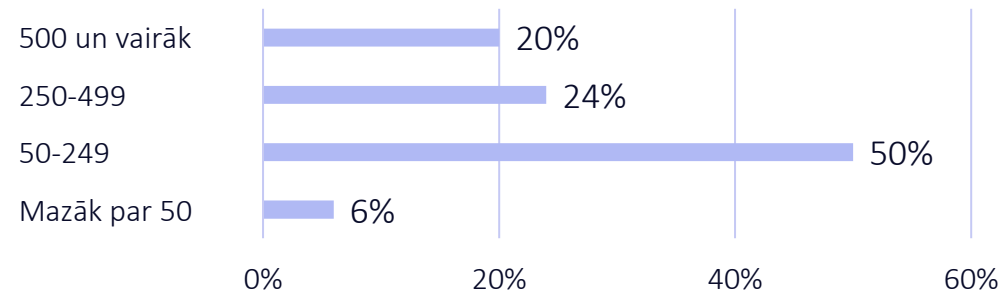
Aptaujas respondenti

Respondentu vidū ir lielākie eksporta uzņēmumi Latvijā, piemēram:

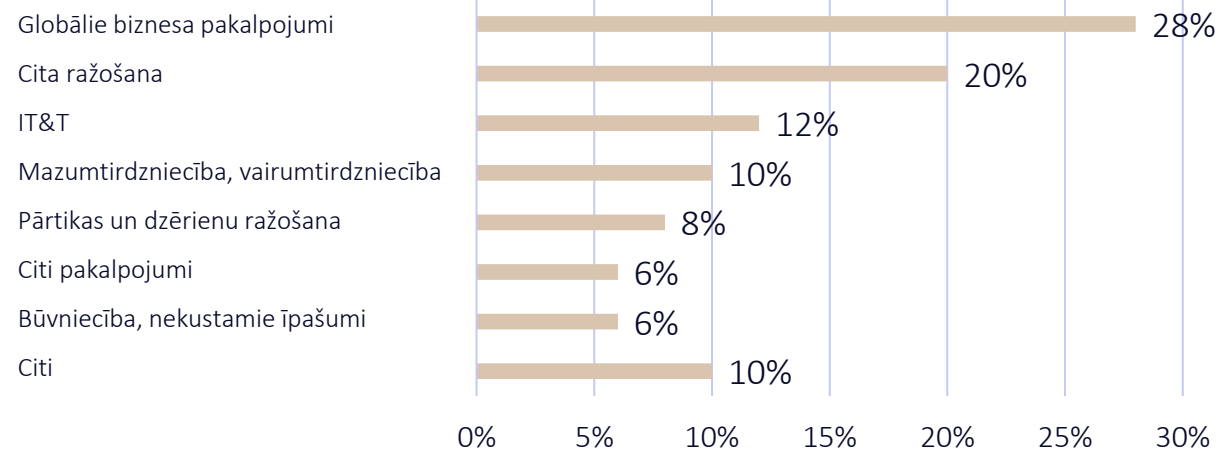
- ✓ Circle K Business Centre
- ✓ Cognizant Latvia
- ✓ Accenture
- ✓ Atea Global Services
- ✓ Allnex Latvia
- ✓ Containerships
- ✓ Food Union
- ✓ Kronus
- ✓ Putnu Fabrika Ķekava
- ✓ STENDERS
- ✓ KRASSKY
- ✓ and others

UZŅĒMUMA LIELUMS

(darbinieku skaits)

INDUSTRIES

GALVENĀS ATZIŅAS

94%

*no Latvijas eksporta
uzņēmumiem nodrošina
saviem darbiniekiem
apmācību iespējas*

Zems atbalsts pārkvalificēšanai un kvalifikācijas celšanai vairumā Latvijas uzņēmumu

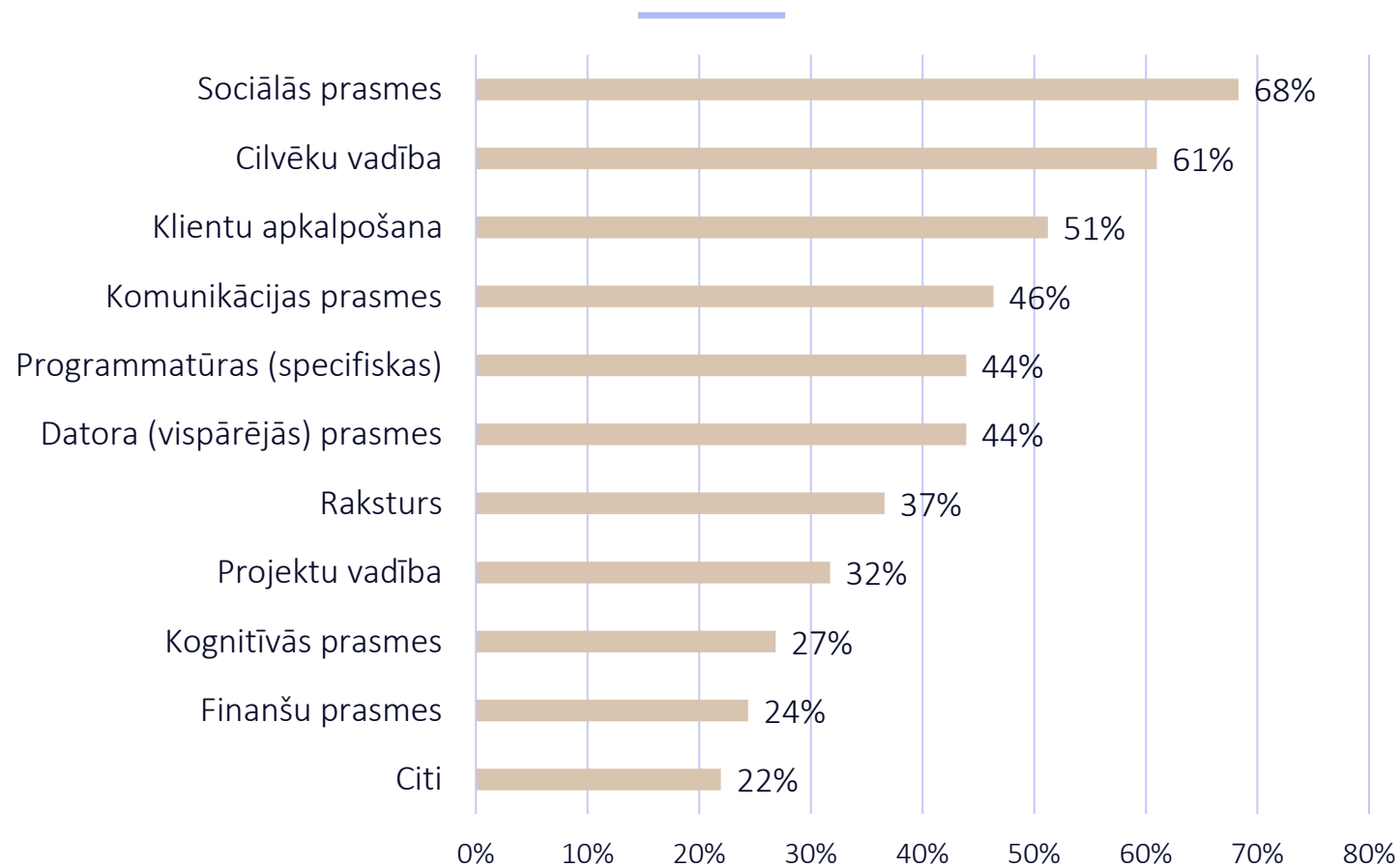

TIKAI
36%

no visiem Latvijas uzņēmumiem
budžetā ir paredzēti atsevišķi
līdzekļi darbinieku apmācībām

PAŠREIZĒJĀS PRASMJU VAJADZĪBAS

2019. un 2020. gadā darbiniekiem nodrošinātās apmācības Latvijas eksporta uzņēmumos

Latvijas eksporta uzņēmumos TOP mācītās prasmes

SOCIĀLĀS PRASMES

- Komandas darbs un sadarbība
- Prezentācijas prasmes
- Pārrunu vadīšanas prasmes
- Mentorings un atgriezeniskā saite
- Kultūru atšķirības

CILVĒKU VADĪBAS PRASMES

- Vadītāju pamatapmācības
- Līderība
- Darbinieku attīstība
(koučings, mentorings,
atgriezeniskās saites sniegšana)
- Mērķu izvirzīšana

KLIENTU APKALPOŠANAS PRASMES

- Pārdošana
- Orientēšanās uz klientu
- Stāstu stāstīšana (*storytelling*)
- Iekšējās programmatūras

Faktori, kas izskaidro eksporta uzņēmumu pašreizējās prasmju vajadzības

APMĀCĪBU PIEEJAMĪBA

“Tirgū ir viegli pieejamas augstas kvalitātes apmācības sociālo, cilvēku vadības un klientu apkalpošanas prasmju uzlabošanai. Uzņēmumiem šīs apmācības ir viegli nodrošināt.”

NESENIE ABSOLVENTI IERODAS AR SPĒCĪGĀM TEHNISKAJĀM, BET VĀJĀM SOCIĀLAJĀM PRASMĒM

“Mums ir daudz jauniešu, kuri nāk tieši no universitātes, bez iepriekšējas darba pieredzes. Kaut arī viņu tehniskās prasmes ir labas, viņiem nav «soft» prasmju; viņi, piemēram, nezina, kā uzrakstīt biznesa e-pastu.”

KLIENTU APKALPOŠANA KĀ PAKALPOJUMU INDUSTRIJAS PAMATS

“Kā dalīto pakalpojumu centrs mēs esam apsēsti ar klientiem. Es domāju, ka tā ir starp TOP3 prasmēm, jo ievērojama daļa respondentu ir no pakalpojumu nozares.”

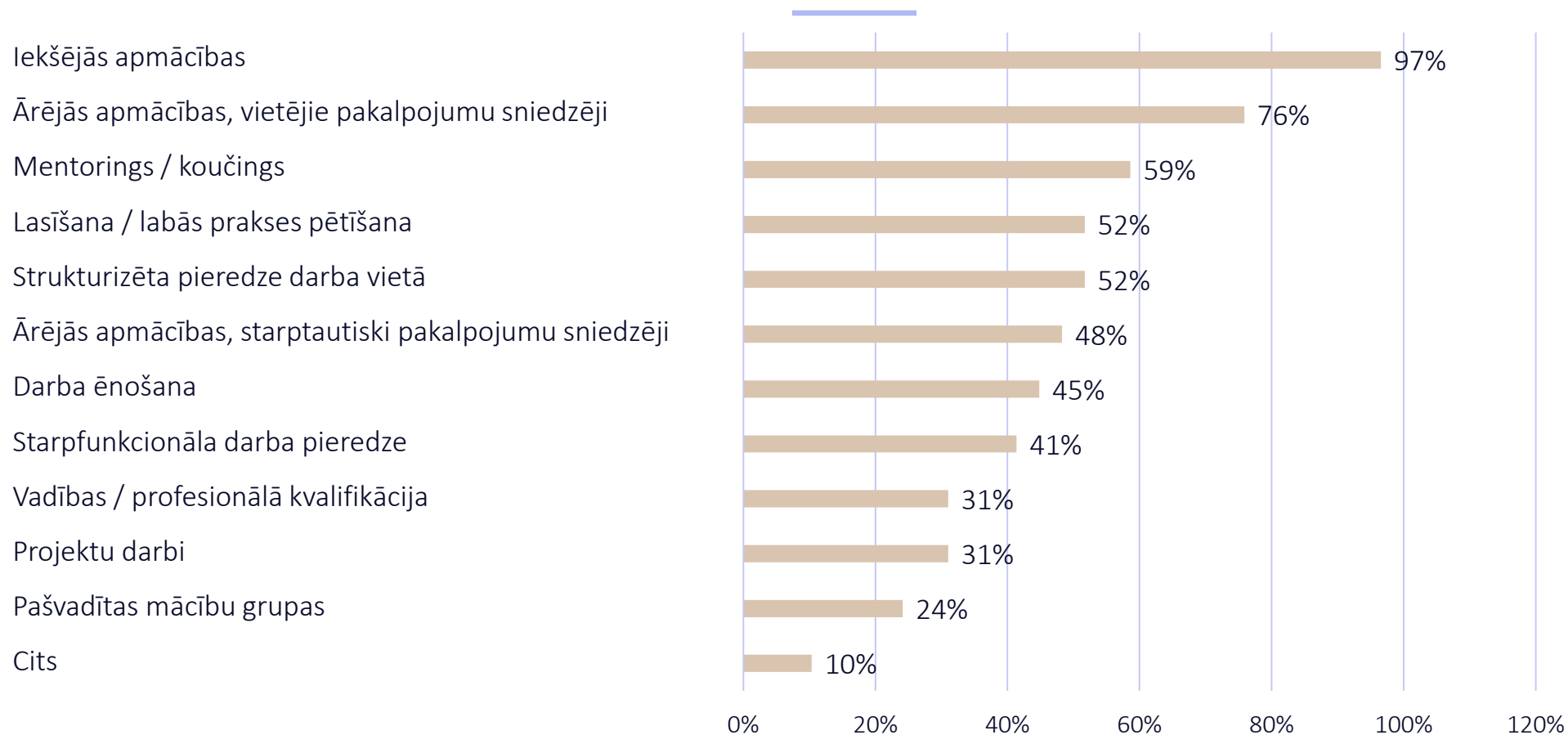

DIGITĀLĀS UN ANĢĻU VALODAS PAMATPRASMES KĀ PAMATNOSACĪJUMS

“Ja mēs runājam par digitālajām pamatprasmēm, piemēram, Excel vai Outlook lietošanu, tās var pielīdzināt higiēnas prasībām biroja darbiniekam.”

ATTĪSTĪBAS METODES

Visplašāk izmantotās darbinieku attīstības metodes

Jautājums: Lūdzu, atzīmējiet, kāda veida attīstības metodes / rīkus izmantojat darbinieku prasmju attīstīšanai?

Kopumā Latvijas eksporta uzņēmumu darbinieki ir motivēti mācīties, taču galvenais šķērslis ir laika trūkums un grūtības apvienot mācīšanos ar ikdienas darba pienākumiem.

Mācību vides uzlabošana

NOSAKI KONKRĒTAS STUNDAS MĀCĪBĀM

Daži eksportētāji ir noteikuši, cik stundas sava darba laikā katram darbiniekam jāvelta mācībām.

SADALI APMĀCĪBAS BLOKOS

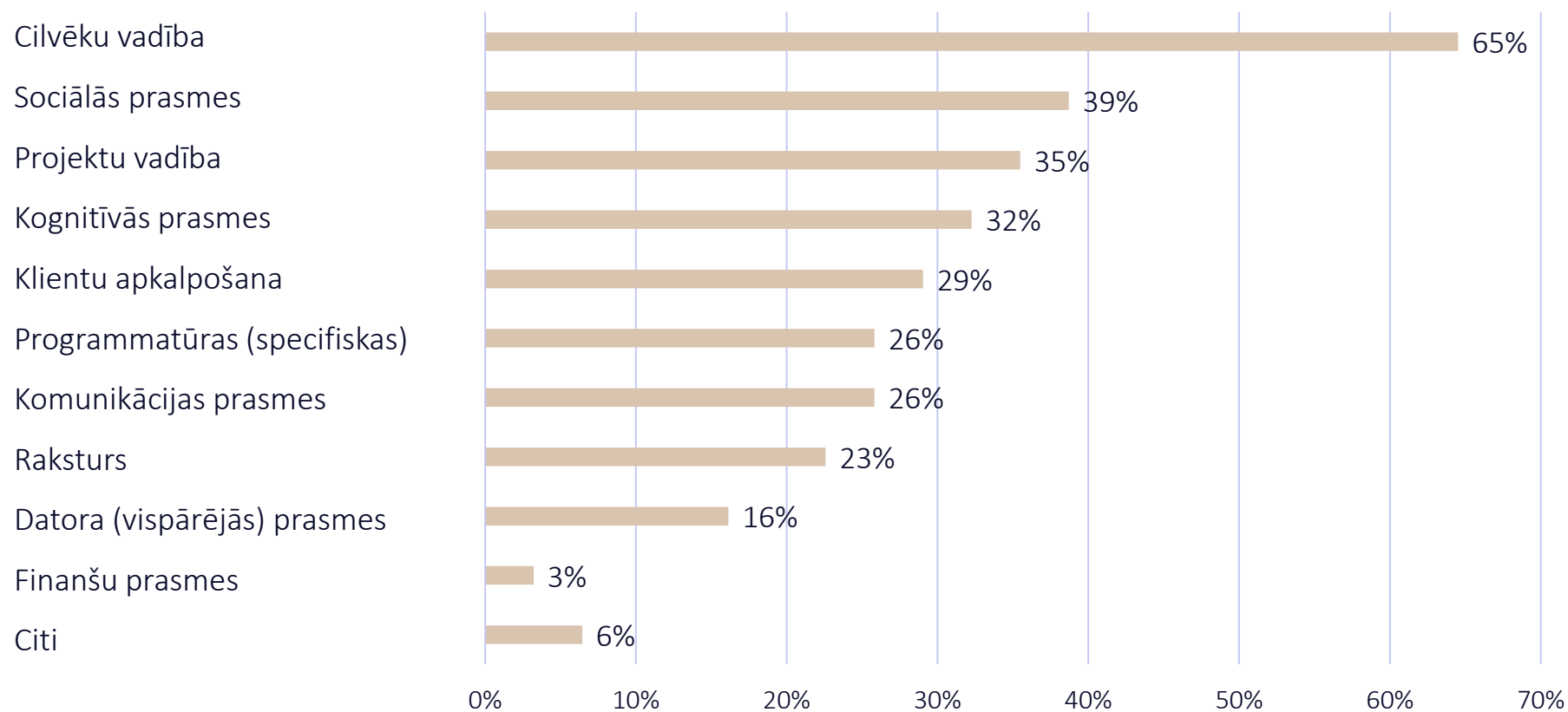
Darba specifikas dēļ daudzi darbinieki nevar atļauties pavadīt pilnas dienas apmācībās. Treniņu dalīšana īsos blokos ir veids, kā ikvienam nodrošināt iespējas apmeklēt apmācības.

UZLABO ELASTĪGUMU, IZMANTOJOT TIEŠAISTES APMĀCĪBAS

Kaut arī dažiem uzņēmumiem nodrošināt tiešsaistes apmācības ir izaicinoši, tā ir lieliska iespēja veicināt elastīgumu un iespēju darbiniekiem mācīties dažādos laikos un vietās.

NĀKOTNES PRASMJU VAJADZĪBAS

TOP izvēles darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai nākamo 2 gadu laikā

Jautājums: Lūdzu, atzīmējiet TOP 3 prasmes darbinieku kvalifikācijas celšanai uzņēmējdarbības izaugsmei nākamajos 2 gados!

Prasmju nozīmības izmaiņas Latvijas eksporta uzņēmumos

PALIKS SVARĪGI

- 1. Cilvēku vadības prasmes**
  - Līderība
  - Koučings un mentoring
  - Emocionālā inteliģence
  - Citu motivēšana
  - Atgriezeniskās saites sniegšana
- 2. Sociālās prasmes**
  - Komandas darbs un sadarbība
  - Prezentācijas prasmes
  - Pārrunu vadīšanas prasmes

KĻŪS SVARĪGĀK

- 1. Kognitīvās prasmes**
  - Kritiskā domāšana
  - Problēmu risināšana
  - Pētījumi un datu analīze
- 2. Projektu vadības prasmes**
  - Projektu vadības pamati
  - *Agile* projektu vadība
  - Globāla projektu vadība

VAIRS NEBŪS TIK SVARĪGI

- 1. Finanšu prasmes**
- 2. Datora (vispārējās) prasmes**

Jautājums: Kādas apmācības jūsu organizācija nodrošināja darbiniekiem 2019. un 2020. gadā?

Jautājums: Lūdzu, atzīmējiet TOP 3 prasmes darbinieku kvalifikācijas celšanai uzņēmējdarbības izaugsmei nākamajos 2 gados!

Nākotnes prasmes, kas klūs arvien svarīgākas

KOGNITĪVĀS PRASMES

Sniegt darbiniekiem rīkus, kuri ļautu viņiem ātri reaģēt un domāt kritiski sarežģītā un nemitīgi mainīgā vidē.

PROJEKTU VADĪBAS PRASMES

Dot iespēju darbiniekiem **veiksmīgi strādāt** arvien globālākā vidē un **koordinēt** starptautiskus projektus.

**NEPIECIEŠAMĀIS
VALSTS ATBALSTS**

Nepieciešamais valsts atbalsts

---

1 IDENTIFICĒT NĀKOTNES KRITISKĀS PRASMES UN NODROŠINĀT APMĀCĪBAS

Pat visattīstītākie uzņēmumi novērtētu valsts norādījumus attiecībā uz nākotnes augsta potenciāla jomām un prasmēm, kā arī augstas kvalitātes apmācību nodrošināšanu šajās jomās.

2 SAMAZINĀT BIROKRĀTISKO SLOGU

Daudzi uzņēmumi, kas varētu produktīvi izmantot valsts atbalstu un pārvērst to reālos biznesa rezultātu uzlabojumos, pat neapsver sniegto iespēju izmantošanu birokrātiskā sloga dēļ.

LATVIJAS EKSPORTA UZŅĒMUMU PIEEJA DARBINIEKU ATTĪSTĪBAI

ERDA

STRATEGIC HR & COMMUNICATIONS

SSE RIGA